

Tilannekuva UNA -webinaari 2.3.2022, tekstivastine

Kouluttajina Sanna Kosunen, KYS ja Jaana Luostarinen, Istekki oy

Sanna Kosunen: Oikein hyvää iltapäivää kaikille. Me Jaanan kanssa pidetään yhdessä tätä webinaaria tänään, ja mennään niin, että minä aloittelen ja Jaana sitten jatkaa. Minä olen Sanna Kosunen, aiemmalta nimeltäni Sonninen, jos joku on asioinut kanssani sillä nimellä aiemmin. Työskentelen KYSin tietohallinnossa UNA-hankkeessa ja ennen kaikkea tässä Tilannekuva-osiossa on minun työpanokseni ollut. Päästän seuraavaksi Jaanan esittäytymään.

Jaana Luostarinen: Hei vaan kaikille, olen Luostarisen Jaana Istekistä. Toimin siellä projektipäällikkönä ja mukana tässä Tilannekuva-UNAn käyttöönotossa. Ja tässä projektissa olen ollut mukana jo pitkän aikaa.

SK: Hyvä, eli lähdetään sitten käymään läpi webinaarin sisältöä. Aloitellaan kertomalla Tilannekuvasta lyhyesti ihan yleisesti, että mikä se on ja mistä se on tullut, mihin se liittyy. Käydään läpi Tilannekuvan tietolähteet, joista sinne tulee tietoa. Kerrotaan vähän, miten Tilannekuvaa päivitetään ja minkälaisella mallilla sitä kehitetään. Esitellään myös demossa, miltä Tilannekuvan käyttöliittymä näyttää käytännössä, miten sitä käytetään ja mitä tietoja sieltä löytyy, miten tiedot on jäsennetty. Kerrotaan sote-suostumuksista, jotka liittyvät Tilannekuvaan ja lopuksi vielä Tilannekuvan hyötyjä, mitä käyttäjät tähän mennessä ovat siitä kokeneet työllensä olevan.

SK: Ihan ensimmäisenä liikkeelle Tilannekuvan yleisestä esittelystä. Kysymyksessä on uusi tietojärjestelmä, joka on sellainen koostenäkymä, jossa on terveydenhuollon potilaan tai sosiaalihuollon asiakkaan tietoja koottuna useista eri lähteistä. Tarkoituksena on, että ammattilaiset sieltä hahmottaisivat kansalaisen kokonaistilannetta niiden tietojen perusteella, koska siellä monipuolisesti sitä tietosisältöä on. Tämä on ammattilaisten työkalu, eikä ole käytössä potilaalla tai asiakkailla eikä ole sinne suuntaan laajenemassakaan. Tätä käytetään varsinaisen ja pääasiallisen potilas- tai asiakastietojärjestelmän tukena, täältä katsellaan tietoja mutta sinne ei syötetä tietoja. Sote-suostumus liittyy Tilannekuvaan niin, että kun se on kysytty ja sen on potilas tai asiakas antanut, niin sitten Tilannekuvassa voidaan nähdä sosiaalihuollon puolella terveydenhuollon tietoja ja terveydenhuollon puolella sosiaalihuollon tietoja. Eli nykyinen lainsäädäntö vaatii siihen kirjallisena pyydetyn suostumuksen, jotta näitä tietoja voidaan ristiin ammattilaisten välillä näyttää Tilannekuvassa.

SK: Tilannekuva on syntynyt UNA-kehitystyön tuloksena, joka on kansallista potilas- ja asiakastietojärjestelmien kehitystyötä. Tilannekuva liittyy UNA-ohjelmista UNA Ydin -ohjelmaan. Muita ohjelmia ovat UNA lomake, joka onkin jo meillä Pohjois-Savossa laajasti käytössä eli liittyy todistusten ja lomakkeiden sähköistämiseen. Sitten UNA Kaari, jossa on pitkällä tähtäimellä tarkoituksena yhtenäistää meidän potilas- ja asiakastietojärjestelmiämme. Tässä on ollut ja on edelleen kehittämässä tätä Tilannekuvaa useita eri tahoja. Järjestelmätoimittajia ja sairaanhoitopiirejä on tässä mukana, tämä on käytössä myös muualla ja tätä on pilotoitukin myös muualla kuin meillä täällä Pohjois-Savossa.

SK: Meillä järjestettiin viime vuoden aikana puolen vuoden mittainen pilotti, jossa käytettiin Tilannekuvaa ensimmäisenä Suomessa. Päivystyksellisen toiminnan näkökulmasta ennen kaikkea. Meillä oli mukana käyttämässä Tilannekuvaa 145 käyttäjää sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekeskuksesta, päivystysavusta, sosiaalipäivystyksestä ja KYSin päivystyksestä. Pilotin voi sanoa onnistuneen, saatiin siinä hyviä kehitysideoita sote-ammattilaisilta, saatiin korjattua virheitä ja pystyttiin sitä kehittämään aika paljon pilotin aikana. Saatiin myös lisää tietosisältöjä ja lisää tietoikkunoita Tilannekuvaan. Pilotin päätyttyä elokuussa käyttöä lähdettiin laajentamaan. Tarkoitus on vuoden 2022 aikana laajentaa Tilannekuva-UNAn käyttöä Pohjois-Savon alueen organisaatioihin eli kuntiin ja KYSin eri yksiköihin hyvin laajaan käyttöön. Tarkoitus on sitten

hyvinvointialueen alkaessa vuoden 2023 alussa, että Tilannekuva palvelisi sellaisena koostenäkymänä, jossa nähdään tietoja monipuolisesti eri lähteistä, koska meillä ei vielä ole yhteisiä potilas- ja asiakastietojärjestelmiä siinä vaiheessa.

SK: Lyhyesti tietolähteistä, mistä Tilannekuvaan tulee tietoa. Pääosa tiedoista tulee valtakunnallisista lähteistä, eli Kanta-arkiston kautta, jonne siirtyy hyvin monesta lähteestä tietoa. Kannasta nousee tietoa, niin terveydenhuollon kuin sosiaalihuollonkin osalta Tilannekuvaan. Sitten väestötietojärjestelmästä, ja näiden kansallisten lähteiden lisäksi on myös paikallisia lähteitä. On rakennettu integraatioita Uranukseen, alue-Pegasokseen, sosiaali-Efficaan ja niistä tulee lähinnä täydentävää tietoa, mikä ei Kannassa jo ole, esimerkiksi tietoa varatuista ajoista. Täydentävää tietoa tullaan saamaan vielä uusien integraatioiden myötä seuraavista järjestelmistä: RAAlta, Efactorista, Lifecaresta, ProConsonasta. Tiedot eri lähteistä nousevat integraatio- ja tiedonhallinta-alustalle, joka on nimeltään UNA Ydin. Siellä tiedonkäsittelyalustalla tiedot jäsenellään, järjestellään ja siirretään tietojärjestelmään ammattilaisten näkyville. Katsotaan kohta vähän tarkemmin demossa, miten ne sinne on jäsennelly.

SK: Sitten lyhyesti mallista, millä tätä Tilannekuva UNAA on kehitetty. Voidaan puhua ketterästä kehittämisestä, jossa on sote-ammattilaiset olleet vahvasti mukana ja ovat edelleen vahvasti mukana. Kerätään havaintoja siitä mikä käytettävyys on, ja kehitysehdotuksia, miten Tilannekuva palvelisi työtä parhaalla mahdollisella tavalla. Niitä käydään yhteisesti läpi, valitaan asioita mitä lähdetään Tilannekuvaan kehittämään. Sitten toimittaja tekee sinne niitä muutoksia ja sitten ne testataan. Jopa 10 viikon välein meillä on versiopäivitykset Tilannekuvaan, eli huomattavasti nopeammalla syklillä kuin perinteisesti on totuttu potilas- ja asiakastietojärjestelmissä.

SK: Tärkeää on meidän sote-ammattilaisten käyttökokemukset ja niiden pohjalta meillä onkin täällä Pohjois-Savossa käyttäjien perusteella tulleita kehitysohjeita tässä muutamia mainittavana. Esimerkiksi Tapahtumatietolaatikon tietoja ollaan ryhmitelty selkeämpään esitystapaan, kun ammattilaiset kokivat, että siellä on sekavasti liian monta riviä kutakin käyntiä kohden. Ollaan Ensihoito-tietolaatikkoon saatu mittari käyntien määrästä, selkeytetty ohjetekstejä. Kaiken kaikkiaan tietojen päivittämisen nopeutuminen, se on tietenkin ensiarvoisen tärkeää, että tiedot tulisi sinne nopeasti ja että Tilannekuva avautuisi nopeasti. Tätä tarvetta on meidän käyttäjät vahvasti tuoneet esille. Meiltä on myös noussut kehittämissuhteita, että omaKYSin esitietolomakkeelta nousisi tietoja Tilannekuvaan, tätä ollaan viemässä eteenpäin ja se on siellä kehityspotkussa. Myös Laboratorio-tietolaatikon hakuperusteita ollaan muutettu niin, että sieltä voidaan hakea pyytävän yksikön perusteella. Kun toiveita on noussut käyttäjiltä, niin näitä on saatu sinne tietojärjestelmään ihan konkreettisesti muutoksiksi.

SK: Tässä mainitaan muutama uusi ominaisuus, mitä on vielä tulossa tilannekuvaan tässä lähiaikoina. Sinne on tulossa Rokotus-tietolaatikko, Toimintakyky-tietolaatikko ja myös oma tietolaatikko apuvälineille, palveluseleille ja maksusitoumustiedoille. Kohta näettekin demossa, mitä kaikkea siellä jo on. Katsotaan seuraavaksi lyhyt video, jossa meidän Pohjois-Savon sote-ammattilaiset kertovat tilannekuvan käyttökokemuksista.

Video, tekstitetty.

SK: Siinä meidän ammattilaisten kokemuksia. Nyt päästän Jaanan seuraavaksi jatkamaan ja esittelemään demoympäristöä.

JL: Kiitos Sanna. Kun mennään esimerkiksi Uranuksesta niin, että on toimikortilla kirjautuneena ja potilas valittuna, sieltä mennään Ariel-palkin kautta Omat-valikkoon, niin löytyy linkki Tilannekuva-UNAan. Samoin Pegasoksesta löytyy sieltä sovellusvalikosta Tilannekuva-UNA-linkki. Kun Tilannekuva sitten avautuu, niin täällä tulee ihan ensimmäisenä tämä vasen reuna, tämä on niin sanottu perustietosivu, tähän tulee sen kyseisen potilaan tietoja, joka on valittuna potilastietojärjestelmässä. Täällä tulee tällaisia laatikoita näkyviin,

kuin UNA-suostumukset, joka tosin muuttuu sitten Sote-suostumukseksi. Täältä voi tarkistaa sen, onko potilas antanut suostumuksen siihen, että terveydenhuolto näkee sosiaalipuolen tietoja tai/ja sosiaalipuoli näkee terveydenhuollon tietoja. Niitä voi myös muokata täältä. Sitten on terveystietojen hätähaku, joka tarkoittaa, että haetaan terveystietoja Kanta-arkistosta, jos on kysymyksessä vaikka tajuton potilas. Hätähaku voidaan suorittaa myös Tilannekuvan puolelta. Perustietosivulle tulee myös riskitietoja suoraan Kanta-arkistosta, eli mikäli hänelle on siellä kirjattu riskitietoja niin ne tulevat tähän näkyviin. Tästä perustietosivulta on mahdollisuus hakea myös erityisluokiteltuja tietoja esimerkiksi psykiatria, genetiikka. Siinä vaiheessa, jos se valitaan täältä niin se ilmoittaa, että tietojen hakemisesta tehdään erillinen lokimerkintä vielä tietosuojalokiin. Sitten tässä tulee väestötietojärjestelmästä osoitetietoja ja muita sieltä tulevia tietoja. Ja sitten on edunvalvojat, jos on merkitty jonnekin potilastietojärjestelmään tai asiakastietojärjestelmään tämä tieto, niin se haetaan tänne näkyviin. Tai jos on merkitty vastuutyöntekijöitä jollekin tietoaalueelle, vaikka omalääkärisysteemissä jos ollaan tai muu vastuulääkäri tai hoitaja niin tänne kertyy niitä tietoja. Perustietosivulta päästään pois sillä tavalla, että joko täällä ylhäällä olevaa nuolta painetaan, jolloin se siirtyy vasemmalle alta pois, tai sitten tässä oikealla puolella utuisella alueella painetaan tässä hiirellä, niin se siirtyy sivuun ja avautuu tämä itse Tilannekuva-näyttö.

JL: Tilannekuva-näyttö koostuu tietokkunoista, ja niillä on aina otsikot. Ne on ryhmitelty omiksi kokonaisuuksiksi. On Riskitiedot ja hoitotahto, ja tässä nähdään esimerkiksi, että Kannasta on tullut 13 kpl kriittisiä riskitietokirjauksia. Tässä näkyy ensimmäiset kolme ja se ilmoittaa, että 10 lisää on tuolla. Jos minä haluan isontaa tätä laatikon kokoa, niin se tuo enemmän niitä näkyviin. Täällä on mahdollisuus tänne asiaan porautua ilman että tarvitsee venyttää laatikkoa, vaan voin lähteä tarkastelemaan painamalla tästä otsikkotiedosta kriittiset riskitiedot ja pääsen listanäkymään, missä pääsen niitä plaraamaan tai lukemaan. Taaksepäin pääsen aina yksi porrass kerrallaan tai sitten suoraan takaisin päänäkymään täältä yläotsikon riviltä. Kaikki laatikot toimivat samalla tavalla, eli tänne voidaan porautua joko otsikkotasolla tai sitten suoraan. Jos haluan juuri tuon tietyn riskitiedon lukea, niin voin suoraankin porautua siihen ja luen vain sen kohdan ja palaan takaisin.

JL: Täällä ylhäällä näkyvät samat numerosarjat kuin tässä vasemmalla puolella, ja se kertoo, kuinka monta kirjausta kunkin otsikon alle kuuluu. Eli siellä on 13 kpl kriittisiä riskitietoja ja se sama näkyy tuolla. Jos haluan tämän laatikon pienentää, jos en halua enkä tarvitse tätä jokapäiväisessä työssäni jatkuvasti, niin voin sen pienentää otsikkotasoksi. Silti näen, että niitä kirjaustapahtumia kuitenkin tässä laatikossa on. Minä voin näitä myös siirtää toiseen paikkaan ja tehdä tästä näkymästä sellaisen kuin haluan. Eli minulla olisi tietyssä järjestyksessä näitä ikkunoita täällä, mikä palvelee minun työtäni parhaiten.

JL: Sitten täällä on Kanta-arkiston lääkelista. Siihen tulee tiedot, jos potilastietojärjestelmässä on tehty ja arkistoitu VLÄÄ-näkymälle esimerkiksi potilaan kotiutuessa kotilääkitys, niin Kanta-arkistosta se sitten hakee arkistoidun tiedon tänne näkymäksi. Täältä näkee myös vanhempiakin lääkityslistoja, jotka VLÄÄ-näkymälle on kirjattu. Sitten täällä tulee reseptikeskuksesta pysyvät lääkemääräykset sekä muut lääkemääräykset. Näitä voi aivan samalla tavalla täältä tarkastella, esimerkiksi tämän muut lääkemääräykset, voin käydä täältä tarkemmin lukemassa, minkälaisia tietoja sinne on kirjattu.

JL: Sitten on Tapahtumat-tietolaatikko, siellä näkyy ihan ensimmäisenä tulevat ajanvaraukset, niitä pääsee myös porautuen katsomaan. Samoin kaikki tapahtumat ja kirjaukset, mitä Kanta-arkistosta tai paikallisista järjestelmistä tulee. Täällä pääsee lukemaan joko niin, että plaraan ensin tästä listanäkymästä ja siihen poraudun, minkä haluan käydä katsomassa. Silloin näen ne tarkemmat tiedot, mitä täällä on kirjattu kyseiselle käynnille ja missä se on tapahtunut. Tai toinen vaihtoehto on, että täällä on tällainen Lue kertomuksia – se avaa tavallaan valmiiksi nämä tekstit. Voin plarata sitten kirjattuja tekstejä täältä. Niitä voi tietenkin hakea myös tietyiltä aikaväleiltä tai toimipisteittäin. Diagnoosit ja toimenpiteet tulevat Kanta-arkistosta, kun niitä on kirjattu potilastietojärjestelmään, näitä pääsee samalla tavalla tutkimaan. Esimerkiksi

tuolla Silmän sokeus ja heikkonäköisyys niin kun kakkonen on tuolla perässä niin se tarkoittaa sitä, että se kahdesti on kirjattu eri tapahtumissa tuo samainen diagnoosi.

JL: Sitten on Ensihoito ja päivystys -tietolaatikko, ja tähän haetaan muun muassa ensihoidon kirjaukset eli kun sairaankuljetus kirjaa kenttäjohtojärjestelmään, niin ne menevät Kanta-arkistoon ja sieltä ne tulevat tänne nähtäväksi. Tänne tulee myös päivystystapahtumien kirjauksia, niitä näkee, että kaksi kappaletta on tuossa. Samalla tavalla pääsee kirjautumaan. Meillä on tässä tämä hälytysraja Ensihoito ja päivystys -laatikossa. Eli jos vuoden sisällä on 8 kpl tai enemmän ensihoidon tai päivystyksen kirjauksia, niin tämä alue tässä yläosassa muuttuu punaiseksi, jonka tarkoituksena on tuoda esille se, että suhteellisen paljon on ensihoidollisia käyntejä. Se vaatii varmaan tarkastelua, mikä mahtaa olla syynä.

JL: Laboratorio-tietokannassa näkyy tehdyt lähetteet ja tutkimukset, ja näitä voidaan samalla tavalla lukea täältä, minkälaisia arvoja on näihin tutkimuksiin tullut. Näitä voidaan hakea tietyltä ajanjaksolta tai tutkimuksittain ja tähän on tulossa vaihtoehto, että voidaan hakea tietoja pyytävän yksikön mukaan. Kun arvoja tai tutkimuksia on samaa otettu useamman kerran, se piirtää tätä graafia tähän. Näkee, onko trendi laskeva, nouseva vai sahaava. Sitten meillä on myös täällä kuvantamisen tietoja, eli täällä näkyy lähetteet, tehdyt tutkimukset ja lausunnot ja näitä pääsee lukemaan täältä samalla tavalla. Eli jos siellä on lausuttu joku tutkimus, niin lausuntotieto tulee tähän näkyviin.

JL: Sitten meillä on täällä kotihoidon käynnit, eli tänne tulee kotihoidon tapahtumia. Tällä hetkellä näkyy kyseiselle käyntikerralle olevat suunnitelmätiedot, ja meillä on rajapinta tulossa, missä tulee näkymään toteumatieto. Eli sieltä päästään samalla tavalla lukemaan, että mitä edellisellä käynnillä on kirjattu.

JL: Sitten meillä on täällä Sosiaalipalvelut- ja Sosiaalihuollon asiakirjat -laatikot. Tällä hetkellä on sellainen tilanne, että meillä on vain paikallinen rajapinta Kuopion kaupungin sosiaali-Efficaan ja sieltä tulee kaksi asiakirjatietoa. Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta ja siihen annettu ensiarvotieto. Jos sosiaalipuolen järjestelmästä Kanta-arkistoidaan, niin sitten tulee laajemmin näkyviin näitä tietoja. Tällä hetkellä Kuopion kaupungin sosiaali-Efficasta ei Kanta-arkistoida tietoja.

JL: Tulevia tietolaatikoita on tässä demossa jo näkyvissä. Rokotus-laatikko on tulossa, eli annetut rokotukset ja kirjoitetut rokotereseptit. Samoin kuin Toimintakyky, RAI-mittariston laatikko, mihin tulee tiedot RAI-mittaristosta. Sitten on tämä Apuvälineet, palvelusetelit ja maksusitoumukset, siitä Efactor-järjestelmästä. Nämä on meillä tulevia rajapintatietoja ja laatikoita.

JL: Sitten tässä on ominaisuus, että tuolla alaosassa on aikajanatoiminnallisuus, siellä näkyy tiedot vuosittain ja näkee kirjausten määrän kyseisenä kuukautena. Esimerkiksi tuossa 2020 maaliskuussa on 55 kpl tapahtumakirjauksia. Näistä pääsee samalla tavalla lukemaan täältä aikajanalta niitä tietoja. Kun menen tapahtumaikkunan päälle, niin se tuo saman värikoodin tuonne aikajanalalle, eli siellä nähdään minkä vuoden ja minkä kuukauden sisällä kyseisiä tapahtumakirjauksia löytyy. Eli jos menen aikajananäkymään, niin voin katsoa näitä päivätasolla täällä aikajanalta. Aikajanaa voin tutkia viikkotasolla, kuukausitasolla tai vuositasolla. Periaatteessa minkä näkee parhaimmaksi tavaksi ja helpommaksi seurata asioita. Tästä näkee hyvin nopeasti ensisilmäyksellä, minkälaisia tapahtumia täällä on. Täällä näkyy myös tulevaisuuden ajanvaraukset, mitkä näkyvät tuolla Tapahtuma-laatikossa.

JL: Täällä on myös sanahaku, eli jos kirjaan vaikka silmä-sanan tuohon niin se näyttää, mistä laatikoista löytyy niitä tietoja tuohon hakusanaan verraten. Tässä on päivitysnäppäin, eli tämä Tilannekuvanäkymä on mahdollista päivittää 5 minuutin välein, Kanta-arkistopäivitys tehdä. Sitten tässä on myös tämä hätähakunäppäin, mistä jo perustietosivulta olisi voinut sen tehdä. Tässä pikaisesti tämä Tilannekuvanäkymä.

JL: Katsotaan sitten näitä hyötyjä, näitä asioita on tullut esille käyttäjiltä. On huomattu, että kyselyiden tarve eli puhelimella soittamiset ja kysymiset on vähentynyt yksiköiden välillä, kun asioita näkee paljon

Tilannekuvasta suoraan. Tilannekuvan avulla on ollut helpompi hahmottaa potilaan ja asiakkaan kokonaistilannetta, kun nähdään koostetusti palvelut, käynnit ja laboratoriotutkimukset ja muut, eli hahmottaminen onnistuu huomattavasti paremmin. Näkyvyys, perusterveydenhuollossa on koettu se, kun nähdään erikoissairaanhoidon varatut ajat ja että siellä on hoito käynnissä ja sovittu ja jatkoja on, niin helpottaa suunnattomasti sitten sitä toiminnan suunnittelua. Jos on suostumus voimassa niin se, että nähdään esimerkiksi päivystyksessä kotihoidon tietoja niin se auttaa kovasti, kun nähdään että onko kyseisellä henkilöllä kotihoidon palveluita ja miten usein siellä päivän aikana käydään vai käydäänkö vain viikoittain. Samoin voidaan myös katsoa toimintakykyä, että mikä se on ollut normaalitilassa siellä kotona, onko ollut liikkuva, kävelevä, verrattuna nyt siihen päivystyksen tilanteeseen. Ja samoin suostumus auttaa sen, että nähdään myös sosiaalipuolella terveydenhuollon tietoja ja varattuja aikoja ja nähdään myös, jos on hoitajaksolla sairaalassa. Ja myös se, kun ollaan kotiuttamassa, niin nähdään, että milloin kotihoidon käynti on suunniteltu ja mikä tiimi on kyseistä asiakasta hoitamassa.

JL: Sitten lyhyesti suostumuksesta. Lyhyesti kerrottuna se on sitä, että nähdään tietoja ristiin Tilannekuvanäkymässä. Kun ollaan kirjautuneena terveydenhuollon yksiköstä, niin nähdään sosiaalihuollon tietolaatikoiden tietoja tai sitten toisin päin, kun sosiaalipuolen yksiköstä kirjaudutaan sisään, niin nähdään terveydenhuollon tietoja terveydenhuollon laikoissa. Suostumus voidaan antaa jomminkummin tai molemmat oikeudet. Tämä suostumustoiminnallisuus tulee uusiutumaan ihan näinä aikoina. Kun suostumustoiminnallisuus uudistetaan, uudistetaan myös Moodle-kursseja ja pidetään koulutusta siitä, että millä tavalla se muuttuu. Tässä erona on vain se, että aikaisemmin voitiin antaa supistettu suostumus eli vain kotihoidon yksiköille oikeus nähdä sosiaali- ja terveydenhuollon tietoja ristiin, mutta se poistuu uudesta suostumuksesta.

JL: Tässä näkyikin oikealla puolella tämä tuleva uusi suostumus pohja. Se on pikkaisen erinäköinen kuin tämänhetkinen. Ruksittavia kohtia on hiukan vähemmän mutta peruseriaatteena on se, että aina pitää antaa ensimmäisenä informointi asiakkaalle, potilaalle, että mistä on kysymys. Tämä suostumus ei missään tapauksessa ohita Kanta-suostumuksia tai Kanta-kieltoja. Tässä suostumuksella kysytään, että voidaanko nähdä ristiin sosiaali- ja terveydenhuollon tietoja.

JL: Sitten koulutuksista. KYSin Moodlella on verkkokursseja, siellä on näistä suostumuksista 20 minuutin pituinen kurssi sekä Tilannekuva-UNAn käytöstä on noin puolen tunnin kurssi. Se on jaettu osioihin, jotka on 3–5 minuutin mittaisia kukin osio. Niitä voi paloina käydä katsomassa, ei ole pakko vetää koko kurssia kerrallaan. Ne kannattaa käydä ehdottomasti katsomassa. Siellä on kussakin osiossa havainnollistettu, millä tavalla toimitaan ja siellä on lyhyitä videopätkiä, missä näytetään millä tavalla mistäkin kohdalta kannattaa toiminnallisuus tehdä. Kuopio, Lapinlahti, Siilinjärvi, Sisä-Savon tk ja Ylä-Savon sote ei tarvitse erillisiä kurssiavaimia, vaan KYSin Moodlesta löytyvät nuo kurssit, joihin voi mennä kirjautuen ja mennä tutkimaan niitä.

JL: Tuohon on kerätty meidän yhteystietoja, siinä on puhelinnumeroita ja sähköpostiosoitteet. Hyvin herkästi ottakaa yhteyttä, jos teillä on jonkinlaisia ongelmia siellä, joko teknisiä ongelmia tai käyttöongelmia. Me pyritään parhaamme mukaan auttamaan, opastamaan, ohjaamaan ja korjaamaan jotta Tilannekuva aukeaa ja pääsette sitä käyttämään.

JL: Olisiko teillä kysymyksiä, tässä oli tämä meidän esitys tälle ajalle? Mielellään vastataan, jos vaan pystytään.

SK: Siellä on puheenvuoropyyntöjä.

KYSYMYS 1: Kiitoksia, kiitos hyvästä ja informatiivisesta esityksestä. Kun sen visuaalisesti näkee tuon Tilannekuvan niin siinä on ihan älyttömän paljon hyvää ja tarpeellista tietoa. Toki se on hieman terveydenhuoltolähtöinen vielä ymmärrettävästi tässä hetkessä ja se varmaan liittyy osaltaan näihin Kanta-arkistointiasioihin. Sosiaalipalvelut varmaan hitaasti ja varmasti tulee sieltä perässä. Varmaan se

on olennainen asia, että niitä suostumuksia pitäisi saada mahdollisimman paljon ja kattavasti että päästään hyödyntämään tätä Tilannekuvaa ja olen ymmärtänyt, tämän HVA-valmistelun näkökulmasta sen, että tämä on se meidän ainut reitti, mihin me pystymme ikään kuin taipumaan myös työntekijöiden työskentelyn helpottamisen näkökulmasta. Kaikenlaiset yhteiset asiakastietojärjestelmäkilpailutusasiat ja muut ei kyllä tule vielä vuonna 2023 onnistumaan. Tämä on varmaan semmoinen asia, josta tietoisuutta kannattaa levittää myös työntekijöiden keskuudessa siitä näkökulmasta, että tämä on tarkoitettu toimintaa helpottavaksi järjestelyksi.

JL: Kyllä juuri näin. Tämä on tarkoitus olla semmoinen työkalu, kun hyvinvointialueelle mennään. Kun potilas ja asiakas voi liikkua vapaammin, niin saataisiin niitä tietoja, kun niitä siitä huolimatta on vielä erillisissä järjestelmissä. Meillä ei sitä yhtä ja ainutta järjestelmää sitten tule vielä olemaan.

SK: Kyllä ja tärkeänä näkökulmana nostit myös esille tuon sosiaalihuollon puolen kehittämisen ja se on kyllä tarkoituksena, Tilannekuvaa molempia näkökulmia palvelemaan kehittää. Kehitystyötä edistetään kyllä.

KYSYMYS 2: Vähän sivuaa edellistä. Kun Siilinjärvihän siirtää tietoja Kantaan, niin näkyykö Siilinjärven Effican tiedot mitkä on siirretty Kantaan, näkyykö ne tässä laajemmin, kun mitä tuossa nyt näytettiin, ne kaksi lomaketta mitkä ovat Kuopion osalta sosiaalihuollon osalta näkyvissä? Ja vaatiiko ne sitten uudet suostumukset ensi vuoden alusta, kun on HVA?

JL: Ei suostumuksia tarvitse uudelleen ottaa, ne siirretään sinne hyvinvointialueen alle ne tehdyt suostumukset mitä tällä hetkellä on. Toki Siilinjärven sosiaali-Lifecaresta Kanta-arkistoidaan, tulee laajemmin näkyviin niitä tietoja, kenen tietoja nyt on arkistoitu. Huomattavasti laajemmin tulee kuin ne kaksi mitä tällä hetkellä. Meillä on Siilinjärven käyttöönotto menossa, ja kiinnostuneena itsekin haluan nähdä sen, missä määrin, kirjataanko sosiaali-Lifecareen kaikki asiat sillä tavalla, että ne tulevat Kannan kautta näkyviin. En pysty ihan tarkkaan vielä sanomaan, kunhan nähdään sitten ensimmäiset, miltä se näyttää. Enemmän tulee, kun mitä tuossa Kuopion sosiaali-Efficasta.

KYSYMYS 3: Lapinlahtelaiset me käytetään sitä Lifecarea, miten Tilannekuvaan nousee asiat, rakenteisen kirjaamisen tai minkä kautta eli tarvitaanko tässä tietätyypistä yhteistoiminnallisuutta, että kaikki osaavat laittaa oikeisiin kohtiin oikeita asioita?

JL: Pääsääntöisesti se mitä Kannasta tulee, niin nehän on hyvin strukturoitua, että millä tavalla ne pitää tuottaa, että Kanta-arkisto ottaa vastaan. Mutta esimerkiksi paikallisista kannoista, kyllähän niissä periaatteessa on joku semmoinen rakenteellisuus oltava. Ihan semmoista vapaata tekstiä on aina vaikeaa hakea tai sen pitää olla ainakin jotenkin otsikoitu, että se saadaan kiinni, että mitä tietoa ollaan hakemassa. Kaikki mikä tulee Kannan kautta niin nehän on hyvinkin vahvasti määritelty, niissä on tietyt otsikot tietyllä rakenteella kirjattuna. Mutta jos on ihan jotain uusia asioita, että lähdetään esimerkiksi paikallisesta kannasta hakemaan paikallisella rajapinnalla, niin sitten täytyy aina lähteä uusien otsikoiden osalta se, mitä halutaan, niin tarkkaan katsomaan minkälaisena tekstinä se siellä on ja saadaanko se sieltä irrotettua sen tietyn otsikon alle.

KYSYMYS 4: Onko ajatusta, miten tämä pilotoidaan Lapinlahden päähän?

JL: Kyllä, meillä on Lifecare Varkaus ja Lapinlahti tällä alueella, niiden osalta tässä pidetään yhteistä palaveria siinä, kun siellä on 2023 alussa tai sen jälkeen yhdistymässä jollain tavalla nämä kannat. En pysty sanomaan, olenko ymmärtänyt oikein, mutta jotain muutosta tulee. Meidän täytyy ensin pitää palaveria, että mihin kantaan sitä tehdään sitä tilannetta. Kyllä Lapinlahdelle Tilannekuva varmasti tulee käyttöön, mahdollisimman nopeasti, sanotaan näin. Vielä suunnitellaan.

KYSYJÄ 4: Kyllä ja tällä hetkellä me kamppaillaan kahden rekisterin välissä omassa työssä muistihoitajina, ollaan sosiaalihuollon rekisterissä ja terveydenhuollon rekisterissä ja joudutaan lupia talon sisäisesti niihin pyytämään potilailta. Sekin että miten nyt kun ollaan sosiaalihuoltoa ja terveydenhuoltoa sitten vähän kumpaakin.

JL: Kyllä tämä on jännä asia, asiakastietoilta odotettiin paljon ainakin minä odotin, että sieltä häviäisi tätä raja-aitaa vähän pois. Mutta eihän se suunnattomasti sitä helpottanut, tätä terveyden- ja sosiaalihuollon välistä rajaa. Nämä siitä huolimatta nämä suostumukset on pyydettävä. Harmi sinällään, työn tekemisen kannalta ja potilaan ja asiakkaan näkökulman kannalta, kun kuitenkin kokonaisina ihmisinä hoidetaan.

SK: Ei taida enempää nyt nousta kysymyksiä, mutta ottakaa tosiaan meihin matalalla kynnyksellä yhteyttä ja jos haluatte esittelyjä myös omille yksiköillenne, niin me mielellään kyllä Jaanan kanssa tullaan esittelemään. Muutenkin vastataan teidän kysymyksiinne kyllä oikein mielellään. Kiitos paljon osallistumisesta ja mukavaa iltapäivän jatkoa kaikille.